

BOFIT paransi Venäjän talousennustettaan

■ Suomen Pankin BOFIT-tutkimuslaitoksen uusimmassa Venäjä-ennusteessa odotetaan Venäjän kokonaistuotannon palaavan nopean kasvun uralle vuosina 2010–2012.

BOFIT on nostanut Venäjän vuoden 2010 kokonaistuotannon kasvunustettaan parantuneiden maailmantalouden näkymien perusteella aiemmasta kolmesta prosentista kuuteen prosenttiin. Kaudella 2011–2012 kasvun odotetaan hidastuvan 4–5 prosenttiin.

Kuluvana vuonna kansainvälisen taloustilanteen rauhoittuminen ja raaka-aineiden hintakehitys tukevat sekä kotitalouksien että yritysten kysyntänäkymien parantumista. Vuositasolla mitattuja kasvulukuja suurentaa myös viime vuoden erittäin alhainen vertailutaso. Venäläiset kotitaloudet ovat keskimäärin varsin vähän velkaantuneita, mikä tukee kulutuksen nopeaa elpymistä. Kulutuksen arvioidaankin kasvavan verrattain nopeasti ja muodostuvan öljyn korkean hinnan tukemana jälleen Venäjän talouskasvun moottoriksi.

Rahoitusmarkkinoiden vähitellen normalisoituessa yritysten investointien arvioidaan alkavan varovaisesti kasvaa, mutta investointien ennakoitaan käynnistyvän suuremmassa määrin vasta vuosina 2011–2012. Suurimman varastojen sopeutuksen arvioidaan päättyneen, joten varastojen muutoksen vaikutus kokonaistuotantoon muuttunee positiiviseksi kuluvana vuonna. Varastokomponentin kehitystä on kuitenkin hyvin vaikea ennustaa Venäjällä, jossa vaihtelut ovat suuria.

BOFIT ennakoi kuitenkin Venäjän tuonnin alkavan tänä vuonna mer-

kittävästi kasvaa kulutuskysynnän piristymisen vauhdittamana. Tuontikysyntää tukee ruplan hienoinen vahvistuminen, sillä ruplan reaalkurssi on liki samalla tasolla kuin ennen heikkenemistä alkuvuonna 2009.

Elpyminen öljyn ja muiden raaka-aineiden varassa

Tutkimuslaitoksen ennuste perustuu näkemykseen hitaasti, mutta jatkuvasti kohoavasta öljyn hinnasta. Perusoletuksena on myös maailmankaupan paluu kasvu-uralle, mitä tukee ajatusta raaka-aineiden ja energian kulutuksen ja siten Venäjän päävientituotteiden kysynnän kasvusta. Raaka-aineiden ennustettua heikompi hintakehitys näkyisi puolestaan suoraan Venäjän kulutuskysynnässä ja talouskasvussa.

Myös positiiviset yllätykset ovat mahdollisia. Kaakkois-Aasian ja erityisesti Kiinan voimakas kasvu voi vetää raaka-aineiden kysynnän kasvuun ja hinnat odotettuakin korkeammalle. Venäjällä taas monet kriisin takia jäihin pannut investointisuunnitelmat voidaan mahdollisesti käynnistää arvioitua nopeammin, jos luottamus tulevaisuudennäkymiin vahvistuu ja luotonantajien riskinottovalmius kasvaa.

Pidemmän aikavälin riskit liittyvät Venäjän talouden rakenteisiin. Taloudellisen toiminnan tehostaminen ja uuden teknologian käyttöönotto voivat pitää Venäjän talouden trendikasvun neljän prosentin tuntumassa vastaisuudessakin. Talouspolitiikalla on kuitenkin huomattava vaikutus talouden kasvumahdollisuuksiin.

TÄSSÄ NUMEROSSA:

BOFIT paransi Venäjän talousennustettaan	1
Venäjä on tukenut pankkejaan viidellä miljardilla eurolla	2
Maailmanpankki korotti Venäjän kasvuennustetta	2
Taluskriisi piristi korruptiota Venäjällä	2
Taluskriisi vaikutti eri tavoin IVY-alueella	3
Suomen Venäjän-vienti puolittui viime vuonna	3
Venäjä tähtää kansainvälisille ydinvoimamarkkinoille	4
Joka kolmas venäläisyritys oli tappiollinen vuonna 2009	4
Venäjä kiihdyttää investointejaan Valko-Venäjälle	4
Valko-Venäjä valmistelelee yksityistämisiä	5
Valko-Venäjän ulkomaankaupalla hyvä avaus	5
Valko-Venäjällä jo 650 ohjelmistoyritystä	5
Ukraina laskee yhä ulkomaisten investointien varaan	6
Ukrainan mineraalivarat ovatkin luultua arvokkaammat	7
Kazakstan on varautunut maltilliseen talouskasvuun	7
Puola odottaa ulkomaisten investointien nousua	7
Tuonnin romahdus vahvisti Baltian maiden kauppataaseita	8
Liettua turvaa energiahuollossa omaan nestekaasuterminaalin	8
Parex Banka pilkotaan kahteen osaan	8

Venäjä on tukenut pankkejaan miljardeilla eurolla

■ Pankkikriisin torjuminen on maksanut Venäjän valtiolle tähän mennessä noin tuhat miljardia ruplaa eli noin 25,1 miljardia euroa, kertoo uutistoimisto RIA Novosti keskuspankin johtajaan Mikhail Sukhoviin viitaten.

Valtio on viimeksi kuluneiden 15 kuukauden aikana joutunut pääomittamaan tärkeimpiä kotimaisia pankkeja sekä myöntämään niille tukiluottoja jällelainaustoimintaa varten. Keskuspankin mukaan valtio on tähän mennessä hoitanut 72 prosenttia kaikista pankkien vakavaraisuutensa säilyttämiseen tarvitsemista pääomarahoituksesta.

Viime vuoden lopulla kaikkien kotimaisten rahalaitosten yhteenlaskettu pankkipääoma oli 4 600 miljardia ruplaa eli noin 115,8 miljardia euroa. Tästä summasta noin 18 prosenttia koostui kuluneen vuoden aikana toteutuneesta lisärahoituksesta.

Pankkisektorin tilanteen nyt vakauduttua hallitus tulee enää poikkeustapauksissa kantamaan vastuuta pankkien pääomarakenteen vahvistamisesta.

Talouskriisi piristi korruptiota Venäjällä

■ Venäjällä rekisteröitiin viime vuonna 4 300 lahjontatapausta, ilmenee sisäministeriön raportista. Tapauksista peräti 4 200 kirjattiin sisäministeriön oman hallintoaaran piirissä.

Kirjatuista lahjontatapauksista noin 1 700 tapahtui viranomaisten ja yritysten välillä kaupallisiin intresseihin liittyen. Tutkittujen tapausten johdosta noin 4 000 henkilöä joutui syytteeseen.

Maksetun lahjuksen summa yli kaksinkertaistui viime vuonna, vaikka Venäjän taloustilanne oli heikko. Keskimääräinen lahjus oli viime vuonna 23 000 ruplaa eli noin 579 euroa. Vuonna 2008 summa oli 9 000 ruplaa eli noin 226 euroa.

Sisäministeriö ei odota tänäkään vuonna mitään suurempaa käännettä tilanteeseen. RIA Novostin saamien tietojen mukaan viranomaisten kirjaamien korruptiotapausten määrä kuitenkin väheni tammi-helmikuussa vuositasolla seitsemän prosenttia, Berliinistä käsin toimivan Transparency Internationalin maailmanlaajuisen korruptioindeksin perusteella Venäjän sijoitus viime vuonna oli 180 maan rankinglistalla 146, mikä jäi jälkeen sellaisista maista kuin Nigeria ja Ecuador.

Monet Venäjällä toimivista monikansallisista yhtiöistä kokevat tilanteen todella vakavaksi, vahvistaa yhdysvaltalaisaustainen korruptiota vastustava Trace International -järjestö.

Maailmanpankki korotti Venäjän kasvuennustetta

■ Maailmanpankki uskoo tällä hetkellä Venäjän talouden elyvän odotettua nopeampaan tahtiin.

Pankki paransi maaliskuussa Venäjän vuoden 2010 talouskasvuennusteen 5–5,5 prosenttiin, kun aiemmassa ennusteessa tyydyttiin 3,2 prosentin kasvuun.

Pankki odottaa myös Venäjän saavan viimein inflaatiotahtinsa siedettävälle tasolle ja arvioi kuluttajahintojen nousun jäävän tänä vuonna seitsemään prosenttiin.

Maailmanpankin kasvuarvio on selvästi optimistisempi kuin Venäjän

talousministeriön viimeisin ennuste, joka tyytyy 3–3,5 prosentin bruttokansantuotteen lisäykseen. Ministeriö on kuitenkin antanut ymmärtää, että päivitetty ennuste annetaan lähiaikoina ja se tulee olemaan edellistä parempi.

Inflaation suhteen ministeriö on toistaiseksi Maailmanpankin linjoilla ja ennustaa kuluttajahintojen nousun jäävän tänä vuonna 6,5–7,5 prosenttiin.

Viime vuonna Venäjän bruttokansantuote supistui 7,9 prosenttia ja inflaatio oli 8,8 prosenttia.

IDÄNKAUPAN VIENTIPALVELUT

www.compiler.fi

16. vuosikerta

www.compiler.fi

Toimitus/ Markkinointia

Oy Compiler Ab
Osuuskunnantie 50 B
00660 Helsinki
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838
klaus.lehmuskallio@compiler.fi

Klaus Lehmuskallio
Kaija Pasila-Lehmuskallio
Puh. (09) 492 854
Fax (09) 454 0838

Idänkaupan Vientipalvelut/ Muut informaatiotuotteet

- Compiler Trade Web Site
- Compiler eNews
- Idänkaupan Vientipalvelut -eExtra
- Suomalaisyrietykset Venäjällä -tutkimus

Taluskriisi vaikutti eri tavoin IVY-alueella

■ IVY:n tilastoviraston mukaan yhteisön maiden bruttokansantuote supistui viime vuonna keskimäärin 7 %. Tuotannon lasku oli suurinta Ukrainassa (-15 %), Armeniassa (-14 %) sekä Venäjällä ja Moldovassa (-8 %). Valko-Venäjällä bkt pysyi edellisvuoden tasolla. Kazakstanissa bkt kasvoi 1 %, Kirgisiassa 2 %, Tadžikistanissa 3 %, Uzbekistanissa 8 % ja Azerbaidzhanissa 9 %. Turkmenistanin tietoja ei ole saatavissa.

Taluskriisi on heijastunut IVY-maihin pääasiassa joko maailmanmarkkinahintojen laskun, vientimäärien tai ulkomaisten rahalähetysten supistumisen kautta. Raaka-ainehintojen lasku on vaikuttanut etenkin Venäjän, Kazakstanin ja Ukrainan talouksiin, joiden keskeisten vientituotteiden hinnat laskivat varsinkin viime vuoden ensimmäisellä puoliskolla voimakkaasti.

Kazakstanin onnistui säilyttää positiivinen talouskehitys, vaikka öljyn hinta romahti ja sitä seurasi 39 % pudotus maan viennissä. Kasvu hidastui kuitenkin merkittävästi, sillä vielä kaudella 2000–2007 bkt nousi keskimäärin 10 % vuodessa. Samaan aikaan keskimäärin 26 % vuodessa kasvaneet investoinnit hidastuivat nekin ja lisäys jäi vaatimattomaan 2 prosenttiin vuonna 2009.

Valko-Venäjään kriisi heijastui etenkin sen Venäjän kanssa käymän ulkomaankaupan supistumisen kautta. Vuonna 2008 Venäjä kattoi 73 % maan koko viennistä. Viime vuonna Valko-Venäjän vienti supistui sekä IVY- että muihin maihin pudotuksen ollessa noin 35 %. Viennin tuntuvasta taantumasta huolimatta Valko-Venäjä onnistui kasvattamaan talouttaan muilla aloilla. Esimerkiksi investoinnit kiinteään pääomaan lisääntyivät 9 %.

Azerbaidzhanin suotuisaa talouskehitystä on seittänyt viime vuosina kasvanut öljyvienti. Kaudella 2000–2009 maan bkt on kasvanut keskimäärin 16 % vuodessa ja investoinnit keskimäärin 34 %.

Uzbekistanin talous säästyi kriisiltä osittain samoista syistä kuin Azerbaidzhan. Maa kasvatti viime vuonna energiavientiään 42 % edellisvuoteen verrattuna. Näin ollen vaikka öljyn hinnat laskivatkin vuoden aikana, vientimäärien kasvu kompensoi pudotusta. Muilta osin Uzbekistanin talous on edelleen hyvin maatalousvaltainen ja melko sulkeutunut. Toisaalta monet indikaattorit osoittivat talouden vahvistumista ja esimerkiksi investoinnit lisääntyivät 25 % ja rakennustoiminta kasvoi 33 %.

IVY-alueen köyhimpiin ja kehittymättömpiin talouksiin lukeutuvat Kirgisia, Tadžikistan ja Moldova. Näihin suhteellisen sulkeutuneisiin maihin taluskriisi on heijastunut pääasiassa ulkomailta tulevien rahalähetysten kautta.

Suomen Venäjän-vienti puolittui viime vuonna

■ Tullin tietojen mukaan Suomen Venäjän-viennin arvo putosi viime vuonna 47 % jääden 4 miljardiin euroon. Tuontimme Venäjältä supistui puolestaan 31 % ja oli 7 miljardin euron suuruinen.

Rajan toiselta puolelta katsottuna Suomi on menettänyt hienoisesti markkinaosuuttaan Venäjällä. Venäjän tullin mukaan Suomen osuus Venäjän viennistä oli viime vuonna noin 3 % ja tuonnista runsaat 2 %. Venäjän suurimmat tuontimaat olivat Kiina (14 %), Saksa (13 %) ja Yhdysvallat (6 %).

Venäjän-viennistämme tärkeimpiä tuotteita olivat paperi ja paperituotteet (10 %), televiestintä-, radio- ja televisiolaitteet (9 %), lääkkeet (8,5 %) ja autot (8 %).

Osa Suomen vientitilastoihin sisältyvistä tavaroista on muualla valmistettuja, mutta ne kirjautuvat tullin tilastoihin omaksi vienniksemme. Siten todellisuudessa Suomen vienti Venäjälle on pienempi kuin mitä tilastoluvut osoittavat.

Tullin tuorein selvitys tästä niin kutsutusta jälleenviennistä koskee vuotta 2008, jolloin arviolta 30 % Venäjän-viennistämme oli jälleenvientiä. Venäjälle jatkaneen viennin suurimmat yksittäiset hyödykeryhmät olivat henkilöautot, matkapuhelimet sekä radio-, televisio- ja videolaitteet.

Suomen kautta itään suuntatuvat maantietransitokuljetukset romahtivat viime vuonna 53 %. Kuljetusten arvoksi tulli arvioi 14 miljardia euroa, mikä oli yli kolme kertaa enemmän kuin Suomen vienti Venäjälle.

Tärkein syy kauttakulkukuljetusten supistumiseen oli henkilöautojen kauttakulun väheneminen lähes 80 prosentilla.

Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet muodostivat kuitenkin yhä suurimman yksittäisen tavararyhmän ja sen osuus kuljetusten arvosta oli 40 %.

Suomen Venäjän-viennin tuoteryhmärakenne, 2009 milj. € %

Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet	1 645 41
Kemialliset aineet ja tuotteet	866 21
Valmistetut tavarat	689 17
Erinäiset valmiit tavarat	280 7
Elintarvikkeet	256 6
Poltto- ja voiteluaineet	227 6
Muut	81 2
Yhteensä	4 044 100

Lähde: Suomen tullin

Lähde: Suomen Pankki. BOFIT Viikkokatsaus: toimittaja Seija Lainela (bofit@bof.fi)

Venäjä tähtää kansainvälisille ydinvoima-markkinoille

■ Venäjän johto antoi uusia linjauksia maan toiminnalle kansainvälisessä ydinvoimateollisuudessa. Uutistoimisto Itar-Tassin mukaan pääministeri **Vladimir Putin** haluaa, että Venäjä ottaa ydinvoimassa nykyistä aktiivisemmän otteen.

Putinin mielestä Venäjällä on potentiaalia saavuttaa 25 prosentin markkinaosuus kansainvälisillä ydinvoimaloiden rakentamisen ja kehittämisen markkinoilla.

Alan venäläisyriyten ei pidä tyytyä yksinomaan uusien voimaloiden tarjoamiseen, vaan kokonaisuuteen tulisi liittää myös tekniset palvelut ja olemassa olevien voimaloiden modernisointi.

Venäjällä on suuria mahdollisuuksia myös ydinpolttoaineiden toimituksiin ulkomaille. Valtiollisella Rosatomilla on jo nyt 17 prosentin osuus polttoaineiden maailmanmarkkinoilla.

Putinin mukaan Venäjä on myös halukas investoimaan ydinvoimalahankkeisiin sellaisissa maissa, joissa lainsäädäntö tai määräykset mahdollistavat ulkomaisen sijoittajan osallistumisen voimalan pääomarahoitukseen.

**Compiler
News**

UUTISARKISTO

arkistossa yli 5000
uutista vuosilta
1998-2008

ETSİ TIETOA! TUTUSTU!

Joka kolmas venäläisyritys oli tappiollinen vuonna

■ Venäjän yrityksistä 70 prosenttia kykeni tekemään voitollisen tuloksen vuonna 2009, selviää Rosstatin ennakkotiedoista. Voitollisten yritysten yhdistetty tulos parani vuositasonla 14,2 prosenttia ja vastasi noin 178,9 miljardia dollaria. Loput 30 prosenttia yrityksistä tekivät tappioita, jotka yhdistettynä olivat 35,0 miljardia dollaria.

Koko yritysmassan yli laskettuna yrityssektorin tulos oli selvästi positiivinen. Se parani vuositasonla 14,2 prosenttia nousten konsolidoituna 143,9 miljardin dollarin suuruiseksi.

Suoraan dollarikursseissa laskettuna yrityssektorin tulos oli heikompi.

Kursseista johtuen yhdistetty tulos laski 18,2 prosenttia edellisvuoteeseen verrattuna.

Venäjän perusteellisuuden, öljy- ja kaasuteollisuus mukaan lukien, yhdistetty tulos pysyi viime vuonna plussalla. Konsolidoitu tulos parani 5,9 prosenttia ja oli noin 27,7 miljardin dollaria.

Pahiten talouskriisistä kärsi prosessiteollisuus, jonka kokonaistulos jäi 34,4 miljardiin dollariin eli 41,5 prosenttia alle vuoden 2008 tason. Rakennusalan tulos heikkeni sekin 23,1 prosenttia supistuen noin 3,52 miljardiin dollariin.

Venäjä kiihdyttää investointejaan Valko-Venäjälle

■ Venäjä oli edelleen suurin ulkomainen investoija Valko-Venäjällä. Kaikkien Venäjältä tulleiden investointien kokonaissumma kasvoi viime vuonna 180 prosenttia nousten kuuteen miljardiin dollariin, kertoo uutistoimisto BelTA. Tästä suorien investointien osuus oli neljä miljardia dollaria.

Venäläiset ovat Valko-Venäjällä investoineet aktiivisesti rakennustoimintaan. Yhtenä suurimmista investoijista on Moskovan kaupunki, jolla on parhaillaan käynnissä kaksi suurta rakennushanketta.

Venäläisten läsnäolo on vahva myös pankkisektorilla. Suuret investointihankkeet kiinnostavat erityisesti Sberbankia, Gazprombankia ja Vnesheconombankia.

Valkovenäläisestä näkökulmasta venäläiset investoinnit olisivat tervetulleita rakentamisen ohella myös energiateollisuuteen ja tehdasteollisuuden modernisointiin.

Valmisteilla on myös venäläisten kaikkien aikojen suurin investointi Valko-Venäjälle. Kysymyksessä on maan länsiosaan Liettuan rajan tuntumaan rakennettava ydinvoimala. Tämän Valko-Venäjän ensimmäisen ydinvoimalan rakentavat venäläiset alan yritykset ja myös hankkeen rahoitus tulee Venäjältä.

Osapuolet neuvottelevat parhaillaan siitä lainaako Valko-Venäjä koko investointisumman vai tulevatko venäläiset osittaisella sijoituksella myös omistajaksi voimalaan.

Valko-Venäjä valmisteleekin yksityistämisiä

■ Valko-Venäjän presidentti **Alexander Lukashenko** vaatii virkamiesportaalta tarmokkaampia ponnisteluja uusien ulkomaisten investointien saamiseksi maahan. Viime vuonna Valko-Venäjälle tehdyt suorat ulkomaiset investoinnit romahtivat 38 prosenttia jääden 420 miljoonaan dollariin.

Presidentin mukaan romahduksesta ei voi yksin syyttää globaalia taloustilannetta, vaan osasyynä on myös elinkeinoviranomaisten välipitämätön suhtautuminen ulkomaisiin investoijiin, kertoo uutistoimisto BelAPAN.

Virkamieskunnan arvosteluun presidentti on saanut aiheen siitä, että yhä useampi kansainvälinen suursijoittaja on kääntynyt suoraan hänen puoleensa.

Presidentin arvostelusta huolimatta Valko-Venäjällä on toteutettu joukko uudistuksia, jotka luovat yksityistämisen kautta uusia edellytyksiä ulkomaisille investoinneilla.

Viime vuonna esimerkiksi muutettiin 169 valtiollisen yrityksen juridista

statusta. Yrityksistä 108 muutettiin osakeyhtiöiksi, joista jo kahdessa on myös ulkomaista pääomaa. Olemassa olevista osakeyhtiöistä valtio myi osuutensa BPS Bankista venäläiselle Sberbankille.

Valtion kokonaan tai osittain omistamat yritykset tuottivat viime vuonna valtion budjettiin 1,27 miljardia dollaria vastaavat tulot.

Yksityistettävän omaisuuden myynnissä Valko-Venäjän hallitus on päättänyt turvautua myös ulkomaisten investointiasiantuntijoiden apuun. Valtion omaisuudenhoitokomitea on valinnut neuvonantajiksi Sberbankin, Rotschildin, Renaissance Capitalin, Ernst & Youngin, KPMG:n ja Uniterin.

Neuvonantajien odotetaan osallistuvan muun muassa viiden valtion omistaman suuryhtiön osakkeiden myyntiin. Kohteet ovat Bonruisk-konepaja, VolMET, Lidan valimo ja mekaaninen tehdas, Barhim ja Rechitsa Textile. Kaikki yhtiöt toimivat kannattavasti ja niillä on vientiä.

Valko-Venäjällä jo 650 ohjelmistoyritystä

■ Ohjelmistotuotanto on päässyt lupaavaan alkuun Valko-Venäjällä. Talousministeriön mukaan maan ohjelmistotuotteiden ja -palvelujen viennin arvo nousi viime vuonna 400 miljoonaan dollariin.

Valko-Venäjän tärkeimmät vientimarkkinat olivat Yhdysvallat ja Venäjä, kumpikin noin viidenneksen osuudella. Tärkeä kohde oli myös Saksa 13 prosentin osuudella.

Alalla toimii noin 650 kotimaista yritystä, joiden palveluksessa on noin 15 000 asiantuntijaa. IT-alan koulutukseen panostetaan yhä enemmän ja opetuslaitoksista valmistuu noin 3 500 opiskelijaa vuodessa.

Valko-Venäjän ohjelmistotuotanto palvelee tällä hetkellä pääosin ulkomaisia toimeksiantajia, joten ala toimii sopimussuhteessa olevana alihankkijana.

Tavoitteena on kuitenkin omien ohjelmistotuotteiden kehittäminen ja suora myynti kotimaisille ja ulkomaisille asiakkaille.

Valko-Venäjän ulkomaankaupalla hyvä avaus

■ Valko-Venäjän ulkomaankauppa piristyi nopeasti jo heti tammikuussa. Tavaroiden ja palveluiden kauppa kasvoi vuositasolla 18,1 prosentti ja oli arvoltaan 4.03 miljardia dollaria.

Viennin arvo oli 2,07 miljardia dollaria, joka ylitti vuoden takaisen tason 34,5 prosenttia. Tuonnissa lisäys oli vain 4,6 prosenttia ja sen arvo oli 1,95 miljardia dollaria.

Valko-Venäjän tilastoviraston mukaan ulkomaankaupan nopea kasvu johtui osittain vienti- ja tuontihintojen tuntuvasta noususta. Hinnan-

muutoksilla korjattuna vienti kasvoi reaalisesti 12,5 prosenttia ja tuonti 17,2 prosenttia.

Valko-Venäjän tuotantohyödykkeiden vientiä kasvattivat suhteellisesti parhaiten kuorma-autojen, traktoreiden sekä koneiden ja laitteiden vienti.

Hyvään kasvuun Valko-Venäjä pääsi myös palveluiden viennissä. Palveluja vietiin tammikuussa 298,8 miljoonan dollarin arvosta eli 17,6 prosenttia enemmän kuin vuoden 2009 tammikuussa.

Tilaa Compiler eNews
-sähköpostimuistio

Tiivis talous- ja markkinakatsaus kahden viikon välein suoraan sähköpostiisi. Imestynyt vuodesta 2000.

Kustantaja Oy Compiler Ab.

Tiedustele, pyydä näytenumero:

Klaus Lehmuskallio: puh. (09) 492 854

Katso: [Talous Markkinat](#)
[Toimijat Investoinnit](#)

Ukraina laskee yhä ulkomaisten investointien varaan

■ Ukrainan talous taantui viime vuonna eniten koko IVY-alueella bruttokansantuotteen laskiessa 15 prosenttia vuoteen 2008 verrattuna. Talouden käänne on vuodenvaihteen jälkeen ollut niin lupaava, että ekonomistit pitivät maaliskuussa mahdollisena jopa 3,5 prosentin talouskasvua vuonna 2010.

Kasvuodotukset perustuvat Ukrainan teollisuustuotannon ja erityisesti vientiteollisuuden piristymiseen.

Ukrainan teollisuustuotanto vahvistui tammikuussa vuositasolla 11,8 prosenttia. Koko viime vuoden aikana tuotanto romahti 21,9 prosenttia.

Vuoden kahden ensimmäisen kuukauden perusteella teollisuus-

ministeriö ennakoii teollisuustuotannon voivan yltää tänä vuonna 7–10 prosentin lisäykseen. Ministeriö on erityisen optimistinen konepajateollisuuden, kemianteollisuuden ja eräiden muiden teollisuustuotteiden suhteen.

Ukrainassa odotetaan myös viljantuotannon kehittyvän myönteisesti. Viljan käsitelty nettosato oli viime vuonna 46 miljoonaa tonnia ja tänä vuonna odotetaan 7–8 prosenttia parempaa satoa. Viljanviljelyä varten on tänä vuonna käytettävissä 15,9 miljoonan hehtaarin peltoala.

Suotuisalla lainsäädännöllä 5–6 miljardin dollarin investoinnit

Ulkomaisten investointien edistämistoimisto InvestUkraine odottaa tässä vaiheessa suorien ulkomaisten investointien arvon nousevan 5–6 miljardiin dollariin. Viime vuonna FDI-investointien summa oli ennakkolaskemien perusteella noin 4,4 miljardia dollaria.

InvestUkraine uskoo investointeja suosivan lainsäädännön lisäävän ulkomaalaisten kiinnostusta. Parlamentti käsittelee parhaillaan lakia julkis-yksityisistä investointihankkeista sekä lakia teollisuuspuistojen perustamisesta ja toiminnasta.

Ukrainan kauppaministeriö on puolestaan arvioinut sekä koti- että ulkomaisten investointien kokonaissummaa. Ministeriön arvio vuodelle 2010 liikkuu 7–12 miljardin dollarin haarukassa. Summaan on sisällytetty suuri osuus Euro 2012 –kisojen valmistelujen vetämiä yksityisin-vestointeja.

Muita ministeriönarvioimia investointikohteita ovat lentokone-teollisuus, puolustusväline-teollisuuden modernisointi, laivarakennus ja energia-alan tuottavuushankkeet.

Hankkeiden valmistelua ja toteutusta Venäjällä IVY-maissa Intiassa ja Kiinassa

Buslink Oy suunnittelee ja kehittää vientiin ja tuontiin liittyviä hankkeita itäisessä Euroopassa sekä osallistuu myös niiden alkuvaiheen toteutukseen.

Toimialojamme ovat teollisuus, tukkukauppa ja vähittäiskauppa. Toimimme paikallisesti kohdemarkkinoilla. Helsingin ohella meillä on toimistot Pietarissa ja Kaunasissa. Meillä on eri maissa pysyvä yhteistyöverkosto, jolla vahvistamme resurssijamme projektikohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Buslinkin palvelulinjat ovat:

Business Linkage

- Verkostoituminen, ulkoistaminen ja alihankinnat

Adviser Service

- Start-up-järjestelyt, johdon konsultointi ja taloushallinnon organisointi

Trade Services

- Markkinoinnin konsultointi sekä käytännön vienti- ja tuontipalvelut

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja
Hannu Kemiläinen
Buslink Oy
Helsinki
Puh: 09-454 8878
Fax: 09-621 1040
buslink@co.inet.fi
www.buslink.fi

Ukrainan mineraalivarat ovatkin luultua arvokkaammat

■ Ukrainan maaperästä löytyy mittavasti erilaisia mineraalivaroja, joista on nyt julkistettu sekä ulkomaisten asiantuntijoiden että oman ympäristöministeriön tekemiä arvioita.

Uutistoimisto Ukrininformin haastatteleman varaministeri **Dmytro Hurskyn** mukaan Ukrainasta löytyy ainakin 98 eri mineraalilajia noin 3 500 käytössä olevalta esiintymältä. Lisäksi noin 5 500 esiintymää varten on rekisteröity etsintävaraus.

Esiintymien joukossa on 385 kaasua- tai öljyesiintymää.

Käytössä olevien tai käyttövalmiiden kaasuesiintymien varannoiksi ministeriö arvioi 1 300 miljardia kuutiota ja reservinä ovat lisäksi 4 700 miljardin kuution jo todennetut esiintymät.

Suuri merkitys on myös Ukrainan kivihiiliesiintymillä. Eri hiililaatuja sisältävien varantojen kokonaismääräksi ministeriö laskee 68 miljoonaa tonnia. Ukrainalla on myös suuret uraanivarat ja maa on tällä hetkellä maailman viidenneksi suurin uraanintuottaja.

Arviot vaihtelevat 750–1 150 miljardin dollarin välillä

Ympäristöministeriön kattavassa mineraalivarojen kartoituksessa päädyttiin siihen, että maan tiedossa olevien mineraalivarojen kokonaisarvo on 750 miljardia dollaria. Summa on valtava, mutta se silti selvästi alle kanadalaisen amerikkalaisten, australialaisten ja eteläafrikkalaisten asiantuntijoiden arvioiden. Heidän suorittamissaan kartoituksissa mineraalivarojen kokonaispotentiaali vaihteli 11 000 ja 1150 miljardin dollarin välillä.

Kazakstan on varautunut maltilliseen talouskasvuun

■ Kazakstanin talous kääntyi nousuun heti vuoden alussa, sillä paikallisen tilastoviraston vahvistaman tiedon mukaan bruttokansantuote kasvoi tammi-helmikuussa vuositasolla 6,4 prosenttia.

Talousministeriön maaliskuun alussa julkistama vuosiennuste on kuitenkin varovainen ja tässä vaiheessa siinä tyydytään 2,0 prosentin talouskasvuun.

Talouden kasvun mahdollistaa ministeriön mukaan se, että kysyntä ja hintatason maailman raaka-ainemarkkinoilla on vahvistumassa. Tässä keskeinen rooli on raakaöljyllä, jonka kazakstanilaisena hintaennusteena on nyt 65 dollaria tynnyriltä.

Ministeriön ennusteessa todetaan edelleen, että teollisuustuotannon volyyymi kasvaa tänä vuonna 3,3 prosenttia ja raakaöljyn tuotanto nousee 80 miljoonaan tonniin.

Myös teollisuustuotantoa koskeva ennuste tuntuu maltilliselta, koska tuotanto nousi tammi-helmikuun jaksolla 10,4 prosenttia.

Ennusteessa on huomioitu myös ulkomaankaupan kehitys. Ministeriö arvioi viennin arvon nousevan 49,6 miljardiin dollariin ja tuonnin arvon 34,2 miljardiin. Tämä ennakoii Kazakstanille vahvaa kauppataseen ylijäämää. Tammikuussa ylijäämä oli 31 prosenttia. Viime vuonna tavaraviennin arvo putosi 39 prosenttia ja tuonti leikkautui 25 prosenttia.

Inflaation osalta ennusteessa päädytään 6–8 prosentin kuluttajahintojen nousuun.

Ministeriö ei tässä yhteydessä ottanut kantaa suorien ulkomaisten investointien kehitykseen. Viime vuonna niiden kokonaissumma oli keskuspankin mukaan 8,6 miljardia dollaria.

Puola odottaa ulkomaisten investointien nousua

Puolaan tehtiin viime vuonna 8,0 miljardin euron arvosta suoria ulkomaisia investointeja, joka oli 14 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Valtion investointivirasto PAIiZ pitää tulosta kuitenkin hyvänä taloudelliset olosuhteet huomioiden ottaen, sillä investointikato oli muissa EU:n itäalueen maissa selvästi suurempi.

PAIiZ operoi itse suoraan 29 ulkomaista investointiprojektia, joiden kokonaisarvo oli 767,9 miljoonaa euroa.

Ulkomaiset investoinnit ovat kääntyneet heti vuoden alusta nousuun. Tammikuussa Puolaan tehtiin suoria investointeja 1,25 miljardin euron arvosta eli 22 prosenttia enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna.

Investointivirasto neuvottelee parhaillaan 122 investointihankkeesta, joiden arvo toteutuessaan olisi 4,5 miljardia euroa. Eniten projekteja on tulossa Yhdysvalloista (28), Britanniasta (16) ja Ranskasta (11).

Investoijia kiinnostavat tällä hetkellä eniten autoteollisuuden alat, palvelukeskukset ja elektroniikan valmistus.

PAIiZ palkitsi viime joulukuussa Vuoden 2009 sijoitushankkeet kolmessa eri kategoriassa. Suurimman investoinnin palkinnon sai suomalainen Cargotec, joka rakentaa Stargadin teollisuuspuistoon kuormaustaitteiden kokoonpanotehtaan. Yli 40 hehtaarin tontille nousevan tuotantolaitoksen investointiarvo on 64,4 miljoonaa euroa.

Tuonnin romahdus vahvisti Baltian maiden kauppataaseita

■ Baltian maat menettivät viime vuonna vähintään viidenneksen viennistään, mutta selvisivät EU:n sisäisessä vertailussa kuitenkin hyvin Ruotsiin ja etenkin Suomeen verrattuna.

Eurostatin tuoreen vuosiyhteenvetodon mukaan Baltian maista Liettua menetti eniten ulkomaanmarkkinoita viennin supistuessa 27 prosenttia. Virossa vienti supistui 24 prosenttia. Vähiten menetti ehkä Latvia, jossa pudotus edellisvuotiseen oli 21 prosenttia.

Viennin arvolla mitattuna Latvia oli kuitenkin kolmikön pienin vientimaa. Sen viennin arvo oli viime vuonna 5,5 miljardia euroa, kun Viron vienti oli 6,5 miljardia euroa ja Liettuan 11,8 miljardia.

Ulkomaankaupan tuontipuolella Baltian maat taantuivat eniten koko EU-alueella. Liettuassa tuonti laski 38 prosenttia, Latviassa 37 prosenttia ja Virossa 33 prosenttia. Tuonnin vientiä suurempi pudotus koitui toisaalta Baltian maiden eduksi, sillä se kavenesi tuntuvasti niiden kauppataaseissa perinteisesti ollutta alijäämää.

EU-alueen suurimmat vientimaat vuonna 2009 olivat Saksa, Alankomaat ja Ranska. Saksan viennin arvo oli 803,9 miljardia euroa, kun taas loppusumma Alankomaissa oli 357,3 miljardia euroa ja Ranskassa 341,6 miljardia euroa. Saksalla ja Alankomailla oli myös vertailun isoimmat ylijäämät kauppataaseissa.

Liettua turvaa energiahuollossa omaan nestekaasuterminaalin

■ Liettuan hallitus on päättänyt nesteytetyn maakaasun terminaalin rakentamisesta. Energiaministeriön mukaan nestekaasun maahantuonnin mahdollistavan terminaalin tarkoituksena on varmistaa Liettuan energiahuoltoja ja tarjota paremmat neuvottelulähtökohdat venäläisen kaasun maahantuonnille Gazpromin kanssa. Gazprom on tällä hetkellä Liettuan ainoa maakaasuntoimittaja.

The Baltic Coursen tietojen mukaan uuden kaasuterminaalin sijoituspaikka olisi valtion omistaman Klaipedos Nafta -öljyterminaalin läheisyydessä. Terminaalihankkeen suunnittelu on joka tapauksessa tarkoitus aloittaa tämän vuoden aikana ja investointipäätöksen jälkeen rakennustyö vaatii vielä 2-3 vuotta.

Energiaministeriön mukaan hankkeen rahoitus ja omistus voidaan toteuttaa julkis-yksityisellä pohjalla.

Liettuan suurimpiin yrityksiin lukeutuva lannoitevalmistaja Achema on jo ilmaissut kiinnostuksensa terminaali-hankeeseen. Yritys tarvitsee maakaasua lannoitteiden valmistuksessa.

Liettua on kuluvan vuoden alkukuukausina tullut entistä riippuvaisemmaksi Venäjältä toimitettavasta kaasusta sen jälkeen kun Ignalinan ydinvoimalan toinen vielä toiminnassa ollut ydinreaktori sammutettiin EU:n jäsenyysehtojen mukaisesti.

Luonnonkaasusta tuotetun nestekaasun maailmanmarkkinoiden odotetaan kasvavan, koska erikoistankkereilla voidaan kuljettaa jo pitkien matkojen takaa kaasueriä, joille tarvittaessa löytyy ostajia. Nestekaasua voidaan jo nyt tuottaa myös savikiilteestä, jota tuotetaan suuressa mitakaavassa Yhdysvalloissa ja aikaa myöten myös esimerkiksi Liettuan naapurimaassa Puolassa.

Latvialainen Parex Bank pilkootaan kahteen osaan

■ Latvian valtion haltuun ajautuneen Parex Bankin tervehtytämiseen on löytynyt finanssialan kansainvälisen konsulttiyhtiön Nomuran kehittämä malli, jonka myös Latvian hallitus on nyt hyväksynyt. Suunnitelman mukaan pankki pilkootaan kahteen osaan siten, että nykyiseen Parex Bankiin jätetään realisointiarvoltaan ongelmallisten varojen hallinta. Toiseen, vielä perustamatta olevaa uuteen siirretään puolestaan tavallinen talletus- ja launastoiminta.

Kumpikin pankki tulee huolehtimaan velvoitteistaan ja uudelleenjärjestelyssä pidetään huolta, etteivät ne voi joutua vararikoon.

Järjestelyn uskotaan antavan Latvian valtiolle mahdollisuuden saada takaisin ainakin huomattavan osan Parex Bankiin sijoittamista pankkituista. Ratkaisumallilla uskotaan olevan myönteisiä vaikutuksia myös kansainvälisillä ja kotimaisilla rahoitusmarkkinoilla. Järjestelyn pitäisi kelvata sekä Euroopan komissiolle että EBRD-pankille, joka on edelleen Parex Bankin osakas.

Uudella "Parexilla" on puhtaat paperit, koska sen vakaavaruus ja likviditeetti tulevat olemaan hyvät. Tämän uskotaan puhuttelevan potentiaalisia asiakkaita.

Ratkaisu tuntuu virtaviivaiselta, mutta vastaavanlaisten aikaisempien tapausten valossa siihen saattaa liittyä käytännön ongelmia ja riskejä.